

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 103
din data de 05.02.2020

Dosar nr.: 596/2018

Petiție nr: 5205/24.08.2018

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC) prin reprezentant

Reclamată: Instituția Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, prin reprezentant

Obiect: la editarea publicațiilor finanțate de către partea reclamată „*Miercurea Ciuc*,” și „*Csiksereda*,” sunt implicați doar vorbitori de limba maghiară; de asemenea, numărul celor două editoriale este diferit

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1. Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC) cu adresa de corespondență sat Vâlcele, comuna Vâlcele, nr.7, județul Covasna, cod 52775

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Instituția Primarului Municipiului Miercurea Ciuc, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Cetății, nr.1, județul Harghita

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Prin adresa nr. 5205 din 24.08.2018 petenta sesizează Consiliul cu privire la faptul că, partea reclamată finanțează publicațiile „*Miercurea Ciuc*,” în limba română și „*Csiksereda*,” în limba maghiară, în editarea acestora sunt implicați doar angajați de etnie maghiară (ambele publicații sunt editate de o editură publică, finanțată din fonduri publice). De asemenea, numărul celor două editoriale este diferit, respectiv publicația în limba română „*Miercurea Ciuc*,” are 4 pagini, în timp ce publicația în limba maghiară „*Csiksereda*,” are 8 pagini.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 5205 din 20.09.2018 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 5776 din 20.09.2018 a fost citată partea reclamată. (filele 20-21 la dosar)

6. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

7. Prin adresa nr. 5205 din 24.08.2018 (filele 1 – 19 la dosar) petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că, partea reclamată finanțează publicațiile „*Miercurea Ciuc*”, în limba română și „*Csiksereda*”, în limba maghiară, în editarea acestora sunt implicați doar angajați de etnie maghiară (ambele publicații sunt editate de o editură publică, finanțată din fonduri publice). De asemenea, numărul celor două editoriale este diferit, respectiv publicația în limba română „*Miercurea Ciuc*”, are 4 pagini, în timp ce publicația în limba maghiară „*Csiksereda*”, are 8 pagini.

8. Petentul a solicitat constatarea caracterului discriminatoriu la adresa cetățenilor români care nu cunosc limba maghiară a modului în care sunt redactate publicațiile oficiale ale municipiului Miercurea Ciuc „*Miercurea Ciuc*”, respectiv „*Csiksereda*”, *finanțat de reclamată, respectiv Primăria municipiului Miercurea Ciuc*.

De asemenea solicită sancționarea primarului municipiului Miercurea Ciuc cu amendă pentru fapte de discriminare la adresa cetățenilor români nevorbitori ai limbii maghiare, precum și obligarea primarului municipiului Miercurea Ciuc să publice același conținut al celor două publicații atât în limba minorității cât și în limba oficială de stat.

9. În probațiune s-a depus nr. 3/2018 al celor două publicații.

Susținerea părții reclamate

10. Prin adresa nr. 6204/09.10.2018, respectiv 6243/11.10.2018 (filele 22-46 la dosar, respectiv 47 – 71 la dosar, conținut identic) partea reclamată a depus punctul de vedere prin care invocă:

- excepția lipsei calității de reprezentant al petentului deoarece nu a anexat înscrisul doveditor al calității sale;
- excepția tardivității introducerii cererii cu depășirea termenului de 1 an, motivat de faptul că în anul 2011 petenta a înaintat o sesizare care a vizat publicația „*Miercurea Ciuc*”,
- excepția lipsei de obiect considerând că obiectul este în mod vădit nefondat raportat la prevederile OG nr.137/2000 republicată;
- excepția lipsei de interes motivat de faptul că la ambele publicații la final s-a precizat faptul că cine dorește să primească publicația să contacteze Primăria telefonic sau prin e-mail.

11. În susținere partea reclamaă face referire la faptul că până la momentul depunerii sesizării niciun beneficiar al celor două publicații nu și-au manifestat vreo nemulțumire privind aspectele reclamate. De asemenea, se susține faptul că există o echipă de redacție, fără redactor principal, în care toate persoanele componente ale echipei dețin în totalitate toate atribuțiile necesare cunoașterii și folosirii limbii române, prin urmare nici din această privință nu s-a ivit necesitatea angajării unui redactor român. (fila 23 la dosar)

12. Informațiile din periodicul „*Miercurea Ciuc*”, nu cuprind evenimentele, programele care se desfășoară prin aportul și cu vizarea exclusiv a contribuabililor maghiari, care nu reprezintă interes pentru cititorii români, și anume raportat la nr. 3 al revistei, în versiunea pentru cititorii maghiari „*Csiksereda*”, apar scrieri vizând:

- comemorarea revoluției maghiare din 1848

- comemorarea alpinistului Eros Zsolt
- comemorarea evenimentelor din 1917
- comemorarea victimelor comunismului
- apariția unei publicații: dicționar secuiesc
- prezentarea de teme ale unor prelegeri organizate de către Primărie, discursuri în limba maghiară

- evenimente importante din urbe, din luna precedentă: prezentarea acestora pentru cititorii români este de fapt menirea ziarului „Informația Harghitei„: de altfel toate evenimentele, achizițiile, lucrările, schimbările temporare în trafic cu ocazia diferitelor evenimente etc., organizate, derulate, inițiate de Primărie sunt transmise ca informații către cotidianul anteamintit.

13. Numărul 3 al periodicului „*Miercurea Ciuc*„ în versiunea pentru cititorii români, apar scrieri vizând:

- comemorarea victimelor comunismului
- Hotărârile Consiliului Local
- zilele, intervalele orare în care publicul are acces direct la diferite servicii, compartimente de specialitate ale Primăriei
- compostarea
- registrul stării civile
- programul curățeniei de primăvară
- mesajul lunii.

14. Au fost depuse înscrisuri. (filele 25 – 46 la dosar)

V. Motivele de fapt și de drept

15. **În fapt**, Colegiul director, în urma analizei petiției, reține că petentul consideră discriminatorii numărul de pagini al Publicației în limba română „*Miercurea Ciuc*„, față de publicația în limba maghiară „*Csikszereda* care conține 8 pagini, iar în limba română conține 4 pagini. De asemenea, mai reține nemulțumirea petentului cu privire la faptul că angajații primăriei sunt numai etnici maghiari care vorbesc limba română.

Pe cale de excepții, Colegiul director urmează a respinge excepțiile invocate de către partea relatăată motivat de faptul că aspectele sesizate pot fi analizate în baza prevederilor OG nr. 137/2000 republicată.

16. **În drept**, conform **art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

17. Urmare sesizării primite, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

18. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) *tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;*

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

19. În ceea ce privește primul capăt de cerere, respectiv faptul că la una din publicații, respectiv cea în limba română „Miercurea Ciuc,” nr. 3 din 2018, numărul de pagini diferă și anume editorialul în limba maghiară are 8 pagini, iar cel în limba română are 4 pagini, din documentele existente la dosarul cauzei reiese faptul că diferența numărului de pagini are la bază mai puține informații deoarece s-a considerat că unele informații nu sunt de interes public pentru cititorii români, respectiv: comemorarea revoluției maghiare din 18948, comemorarea alpinistului Eross Zolt; comemorarea evenimentelor din 1917, comemorarea victimelor comunismului, apariția unei publicații-dicționar secuiesc; prezentarea de teme ale unor prelegeri organizate de către primărie, discursuri în limba maghiară, evenimente importante din urbe etc., evenimente ce au un interes direct comunității maghiare. Tot ceea ce conține evenimente importante pentru cititorii români este de fapt menirea Ziarului „Informația Harghitei,”. Toate evenimentele, achizițiile lucrările, schimbările temporale în trafic cu ocazia diferitelor evenimente, etc., organizate, derulate, inițiate de primărie sunt transmise ca informații către cotidianul „Informația Harghitei,”. Totodată, în publicația periodică „Miercurea Ciuc,” în versiunea pentru cititorii români, apar scrieri vizând: - comemorarea victimelor comunismului, Hotărârile Consiliului Local, zilele, intervalele orare în care publicul are acces direct la diferite servicii, compartimente de specialitate ale Primăriei, compostarea, registrul stării civile, programul curățeniei de primăvară, mesajul lunii.

20. Astfel, Colegiul director este de opinie că nu există drept atins deoarece toate informațiile de interes public sunt traduse și în limba română, dar cu toate acestea, chiar dacă nu există un drept atins sunt cetățeni români care nu cunosc limba maghiară și au dreptul de a se informa, de a cunoaște tradițiile și istoria poporului maghiar. Din acest motiv, Colegiul director recomandă părții reclamate ca pe viitor să editeze toate informațiile și evenimentele considerate de interes și în publicația cititorilor români.

21. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă **atinge un drept**, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: *„Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”,* art. 2 alin. 1: [...] *„restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”*; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: *„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”*.

22. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea,

excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

23. În ceea ce privește cel de-al doilea capăt de cerere, respectiv faptul că la editarea celor două publicații sunt implicați doar vorbitori de limba maghiară, Colegiul director este de opinie că fapta nu reprezintă discriminare pentru că nu există un probatoriu din care să rezulte un refuz de angajare a unui cetățean român care nu vorbește limba maghiară. ***Ori de câte ori Primăria a postat anunțuri în care a precizat că angajează persoane vorbitoare de limba maghiară CNCD a sancționat reclamata prin Hotărârile nr.:218/06.06.2018; 510/20.07.2018; 539/04.10/2017, etc***

24. Colegiul director constată faptul că, în speță, nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, elementele constitutive ale faptei de discriminare, în sensul că petentului nu i-a fost ***restrâns ori înlăturat recunoașterea, folosința sau exercitarea, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, în subsidiar a dreptului la egalitate de tratament sau de petiționare*** la care se face referire în petiție.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare***, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Cu privire la primul capăt de cerere, nu întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, în sensul că nu există un drept încălcat potrivit art. 2 alin.1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Cu privire la cel de-al doilea capăt de cerere, nu sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (nu există refuz);

3. clasarea dosarului;

4. O copie a prezentei hotărâri va fi transmisă părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

SANDU TATIANA VERONICA – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Redactat și motivat de P.C.S., V.F. Data: 03.03.2020

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de**

discriminare și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.